

de Luxemburg. Legăturile cehilor cu Polonia și Litvania de la care nădăjduiau ajutor, sînt bine cunoscute. După refuzul lui Władysław Jagello, Witold este ales rege al cehilor, iar partida feudală moderată și marele cneaz trimite ca locțiitor al acestuia pe Sigismund Korybutowici, nepot de frate al regelui Poloniei. Sigismund de Luxemburg regele Ungariei, fiind atacat în Boemia, aștepta iarăși pe cavalerii teutoni să înceapă războiul cu Polonia și Litvania, făgăduindu-le ajutor⁴⁴. Războiul din 1422 a fost de scurtă durată: după asediul Marienburgului de către trupele polone care nu izbutiră să ia cetatea, se încheie pacea de la lacul Melny. Principalul beneficiar al tratatului a fost Litvania, căreia ordinul cavalerilor îi recunoaște stăpînirea definitivă a provinciei Samogitia⁴⁵.

Participarea Moldovei la cel de-al patrulea război cu teutonii este neîndoiebnică. Ea este amintită de cronicarul Długosz cînd vorbește de asediul Marienburgului: Cetatea Marienburg (Malbork) era principala cetate a cavalerilor, capitala lor, așezată pe un braț al Vistulei lângă Gdansk. Długosz povestește în chipul următor acțiunea moldovenilor: « În acea vreme oștenii voievodului Moldovei, moldoveni (valahi), trimiși în ajutorul regelui Vladislav al Poloniei, numărînd 400 de oameni, au coborît pînă aproape de Marienburg prădînd și pustiind. Cruciații care formau garnizoana cetății Marienburg, i-au atacat năvălind asupra lor cu oaste puternică. Moldovenii cîntărind numărul și puterea dușmanilor față de puținătatea forțelor lor, au căzut în desnădejde și au lăsat pe seama soartei să hotărească. S-au apucat atunci, după ce nu le mai rămăsese altceva de făcut, să intre într-o pădure vecină și au descălecat ca să poată lupta pedestri apărați de frunziș și de arbori, după cum este obiceiul de luptă și firea acelui popor. Cruciații convinși că moldovenii nu simulaseră fuga, ci străbătuseră pădurea în toată lățimea ei, s-au îndreptat cu toată repeziciunea spre pădure, socotind că vor prinde cu ușurință pe moldoveni, mai ales că mulți descălecase. Însă moldovenii aruncînd cu săgețile asupra dușmanilor, ei fiind la adăpost de săgețile acestora, le trimitea o ploaie deasă. După aceea, năvălesc asupra cruciaților și pe cei dinții îi ucid sau îi iau prizonieri, pe ceilalți îi pun pe fugă. Astfel, într-un chip minunat, moldovenii cu o mică ceată de oameni au înfrînt o oaste mare a dușmanilor și apoi s-au întors la tabăra oastei regale învingători și încărcăți de prăzi. Ca semn al biruinței, ei înfățișează regelui Vladislav pe mai mulți dintre prizonierii de seamă, cruciați ai ordinului (teutonic), precum și lefegii și orășeni »⁴⁶.

Lăsînd la o parte importanța acestui text, de altfel cunoscut, pentru istoria tacticii moldovenești, este necesară o explicație asupra împrejurărilor diplomatice în care se produce principala participare a moldovenilor la războiul împotriva cavalerilor teutoni.

La 1422, cînd s-a produs episodul războiului descris mai sus, situația domnului Moldovei nu era din cele mai sigure. Sigismund al Ungariei era iarăși aliat cu cavalerii teutoni, ca la 1410, dar de astă dată domnul moldovean n-a mai fost silit să țină seamă de dușmănia lui împotriva Poloniei,

⁴⁴ *Historia Polski*, I—1, p. 582. « După ce Witold a primit coroana Cehiei și a trimis acolo pe Sigismund Korybut, Sigismund de Luxemburg, supărat, a început să aștepte ordinul teuton, ca să lovească Polonia ». Cf. și pp. 583—584. Cf. L. Kolanowski, *Dzieje Wielkiego księstwa litewskiego za Jagiellonów*, Varșovia, 1930, p. 138.

⁴⁵ *Historia Polski*, I—1, p. 582.

⁴⁶ I. Długosz, *op. cit.*, col. 461—462.